

Huvudman

ESF Skarpnäck AB
andreas.tull@esn.se

Beslut

Datum 2026-10-23
Dnr SI 2026:6782
Sida **1 (18)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Engelska Skolan Gondolen i Stockholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) ESF Skarpnäck AB att senast den **5 augusti 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande ange bristen/bristerna De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om ESF Skarpnäck AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

ESF Skarpnäck AB ska vidta följande åtgärder

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

1. Se till att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkomma med en förteckning över hur undervisningen kommer att fördelas läsåret 2027/2028 med avseende på vilka lärare som undervisar samt vilka ämnen och klasser dessa undervisar i. Huvudmannen ska även inkomma med en förteckning över de lärartjänster som huvudmannen har tillsatt eller avser att tillsätta på Engelska Skolan Gondolen inför läsåret 2027/2028. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, ska huvudmannen i redovisningen ange vilken undantagsbestämmelse beslutet grundar sig på för respektive lärare samt inkomma med en motivering kring varför bestämmelsen är tillämpligt i det aktuella fallet. Dokumentation av rekryteringsförsök, inklusive annonser, som gjorts från datum för detta beslut till och med den 5 augusti 2027 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen).

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

1. Se till att undervisningen i alla ämnen bedrivs under ledning av lärare. De personer som bedriver undervisningen ska vara anställda som lärare. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med en förteckning över vilka lärare som bedriver och således ansvarar för undervisningen i samtliga ämnen och årskurser. Huvudmannen ska även inkomma med anställningsavtal för de personer som eventuellt bedriver undervisning men inte är legitimerade lärare. (1 kap. 3 § och 2 kap. 15 § skollagen samt 5 kap. 2 § skolförordningen [2011:185])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att personal uppmärksammar och aktivt motverkar kränkande behandling, att personal informerar rektor vid allvarlig eller upprepad kränkande behandling, utredning och vidtagande av åtgärder vid kränkande behandling samt anmälan till socialnämnden, elevhälsans kompetenser, skolregler, förväntansdokument, mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt engelskspråkig undervisning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:6782) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av Engelska Skolan Gondolen i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Engelska Skolan Gondolen följer gällande bestämmelser om att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, att personal uppmärksammar och aktivt motverkar kränkande behandling, att personal informerar rektor vid allvarlig eller upprepad kränkande behandling, utredning och vidtagande av åtgärder vid kränkande behandling samt anmälan till socialnämnden, elevhälsans kompetenser, skolregler, förväntansdokument, mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt engelskspråkig undervisning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 2 och 7 september 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat förväntansdokument, skolregler som gäller för enheten, skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning, scheman, lärarlegitimationer och anställningsbevis. Huvudmannen har i september och oktober 2026 inkommit med kompletterande uppgifter i form av, bland annat, ytterligare scheman, annonsering av lärartjänster och anställningsbevis för kuratorn. Huvudmannen har den 30 september 2026 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inför tillsynen inkommit med en förteckning över de lärare som bedriver undervisning hösten 2026 samt scheman för undervisande personal. Av den förteckning över undervisande lärare som huvudmannen inkommit med framgår att undervisning av elever på Engelska Skolan Gondolen i flertalet ämnen bedrivs av lärare som antingen saknar legitimation eller saknar behörighet att undervisa.

Rektorn uppger att hon inför planering av läsårets tjänstefördelning inventerar lärarnas kompetenser och utifrån detta bedömer hon sedan hur undervisningen kan organiseras. På fråga om rektorn genom detta arbete identifierat att skolan saknar legitimerade och behöriga lärare i några ämnen svarar rektorn att det under längre tid varit känt att skolan saknar behöriga lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap, slöjd (textil och trä- och metall), moderna språk (franska och spanska), ämnet svenska för de högre årskurserna, samt i vissa av de naturorienterade ämnena.

Av den förteckning över lärare som huvudmannen inkommit med, och som inkluderar även lärare som för tillfället är lediga från sin tjänst, framgår att

det på skolan saknas även lärare med behörighet att undervisa i bild samt samhällskunskap och geografi.

Rektorn uppger i intervju att hon återkommande har kontakt med skolchef kring bemanning och rekrytering på skolan. Rektorn uppger att skolchefen är medveten om att skolan saknar behörighet inom vissa ämnen, men att skolchefen inte har full insyn i detaljerna kring lärarnas respektive behörigheter. Rektorn uppger att hon även har kontakt med rektorer vid andra skolor inom huvudmannens skolkoncern för att undersöka möjligheten att dela på kompetenser. Rektorn berättar att skolan tidigare delat lärare i exempelvis franska med andra skolor inom huvudmannens organisation men att den möjligheten inte funnits i förevarande fall.

Huvudmannen har i samband med tillsynen ombetts att redogöra för eventuella rekryteringsförsök samt inkomma med annonsering för utlysta lärartjänster. De annonser som huvudmannen inkommit med är som följer. En annons avser legitimerad och behörig grundskollärare för årskurserna 1–3 med sista ansökningsdatum i augusti 2025. En annons avser halvtidstjänst som lärare i ämnet engelska för årskurserna 7–9 med sista ansökningsdatum i januari 2026. Utöver dessa har skolan utannonserat två vikariat för ordinarie lärare till läsåret 2026/2027 bägge med startdatum i augusti 2026. Ett av dessa avsåg enligt annonsen vikariat som undervisande lärare i SO- ämnen för årskurserna 5–9 och det andra som undervisande lärare i matematik alternativt i matematik i kombination naturorienterande ämnen för årskurserna 6–9.

På fråga om varför det inte skett några försök att rekrytera legitimerade och behöriga lärare i övriga ämnen där sådana saknas svarar rektorn att det hade varit möjligt att annonsera även tjänster inom exempelvis moderna språk och slöjd, men att skolan i dessa fall valde andra lösningar. Rektorn berättar under intervjun att skolan behöver ha undervisning i de aktuella ämnena och att de därför har försökt lösa behoven av rekrytering på annat sätt. Rektorn uppger att de inom skolan i flera fall har valt att lösa behoven genom att använda befintlig personal på skolan men även anställt personal som anmält intresse för att arbeta på skolan eller på rekommendation.

Undervisning i moderna språk, språkvalen franska samt spanska

Av förteckningen över undervisande lärare liksom av scheman framgår följande. Elever i årskurserna 6–9 undervisas i moderna språk, språkvalet franska av en legitimerad lärare som saknar behörighet att undervisa. Läraren är behörig att undervisa i engelska och undervisar resterande delen av sin tjänst i det ämnet. Rektorn uppger att skolan, i stället för att annonsera efter en legitimerad och behörig lärare i franska, har löst undervisning för de elever som har språkvalet franska genom en befintlig lärare på skolan som kan det franska språket, men som saknar formell behörighet att undervisa i ämnet. Rektorn uppger att skolan tidigare

försökt dela en lärare i franska med systerskolor inom samma skolkoncern, men att detta inte fungerade långsiktigt eftersom det handlade om ett begränsat antal undervisningstimmar. Rektorn berättar att skolan därför valde att använda den befintliga lärarens språkliga kompetens i stället för att rekrytera en lärare med behörighet att undervisa i franska.

Vidare framgår att elever i årskurserna 6–9 undervisas i moderna språk, språkvalet spanska av en lärare som saknar legitimation. Rektorn uppger att tjänsten som undervisande lärare i spanska inte utannonserades. Den olegitimerade lärare som bedriver undervisningen anställdes utifrån rekommendation från tidigare lärare i ämnet, i samband med att den tidigare läraren slutade.

Undervisning i ämnena bild och slöjd

Av förteckningen framgår att elever i årskurserna 3–9 undervisas i ämnet bild av en lärare som saknar legitimation. Läraren undervisar även elever i årskurserna 3, 5, 6 och 8 i ämnet slöjd, materialinriktning trä- och metall. Rektorn uppger i intervju att läraren i fråga arbetat på skolan i över femton år och under denna tid bland annat undervisat i slöjd. Rektorn uppger att läraren inte har slutfört utbildning till lärare men att rektorn bedömer läraren som kompetent och lämplig att undervisa.

Vidare framgår att elever i årkurs 7 undervisas i ämnet slöjd med materialinriktning trä och metall av ytterligare en lärare som även denna saknar legitimation. När rektorn tillfrågats angående detta uppger rektorn att den lärare som undervisar övriga årskurser i trä- och metallslöjd gick ner i arbetstid till läsåret 2026/2027 och att rektorn av detta skäl valt att lösa resterande del av undervisningen genom att använda en befintlig personal, vilken arbetar övrig tid som vaktmästare på skolan, för att undervisa vissa årskurser.

Slutligen framgår av förteckning och schema att elever i årskurserna 3, 4, 5, 6 och 9 undervisas i ämnet slöjd med materialinriktningen textil av en tredje lärare som saknar legitimation. Rektorn uppger att lärartjänsten i textilslöjd inte utannonserades eftersom den olegitimerade läraren själv anmälde intresse för att undervisa utifrån att läraren bodde nära skolan. Rektorn bedömde att läraren kunde lösa skolans behov. Rektorn uppger att läraren har uttalat önskemål om att utbilda sig till lärare men att denna vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn inte antagen till någon utbildning.

Undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap

Av förteckningen framgår att elever i årskurserna 5 och 8 undervisas i ämnet hem- och konsumentkunskap av en lärare som saknar lärarlegitimation. Rektorn uppger att läraren arbetar en del av sin arbetstid med att undervisa och övrig del i skolans måltidsbespisning. Rektorn

uppgger att skolan inte annonserat efter lärare i hem- och konsumentkunskap men att ifrågavarande lärare kom till rektorns kännedom efter att denna sökt en tjänst vid en annan av huvudmannens skolor. Rektorn fick ta del av de kandidater som ansökte och valde att anställa läraren för att bedriva undervisningen i hem- och konsumentkunskap på skolan. Rektorn uppgger att läraren kunde arbeta resterande tid i skolans måltidsbespisning, vilket rektorn tillsammans med huvudmannen såg som en god lösning.

Huvudmannens yttrande

Huvudmannen har i ett yttrande den 30 september 2026 uppggett, bland annat, att flertalet av ovan stående lärare har fått erbjudande om, rekommendation och förslag på vidareutbildning för att på sikt uppnå behörighet. Vidare uppgger huvudmannen att skolan utannonserat en tjänst som undervisande lärare i ämnet teknik. Av inkommen annons framgår att sista ansökningsdatum för denna tjänst är 27 november 2026.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, som huvudregel, får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser modersmål. (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261). Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att

elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (prop. 2013/14:112, s.47).

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268 f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84 f). I 2 kapitlet 18 paragrafen andra stycket skollagen anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i att ge eleverna undervisning som bedrivs av legitimerade och behöriga lärare.

Av utredningen framgår att elever på Engelska Skolan Gondolen hösten 2026 undervisas i bild, hem- och konsumentkunskap, moderna språk (språkvalen spanska samt franska), slöjd (materialinriktningarna textil samt trä- och metall) av lärare som antingen saknar legitimation eller rätt behörighet för att undervisa.

Huvudregeln i skollagen innebär att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Av både lag och förarbeten framgår att användande av lärare utan legitimation och utan rätt behörighet endast ska ske undantagsvis och under en begränsad tid, upp till högst ett år. Av förarbetena till skollagen framgår vidare att huvudmannen efter denna tid är skyldig att försöka finna lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av huvudmannens befintliga personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser.

Av förteckningen över lärare och granskade lärarlegitimationer framgår att det på skolan som helhet saknas lärare med behörighet att undervisa i ämnena bild, geografi, hem- och konsumentkunskap, moderna språk (språkvalen franska och spanska), samhällskunskap, slöjd (materialinriktningarna textil samt trä- och metall). Av rektorns utsaga

framgår vidare att bristen på ämnesbehöriga lärare i dessa ämnen varit känd samt att det inte heller i huvudmannens övriga organisation finns legitimerade och behöriga lärare att tillgå för denna undervisning.

Av utredningen framgår att skolan i två fall annonserat efter legitimerade och behöriga lärare under vårterminen 2025. Vad gäller de rekryteringsförsök som gjorts vid ingången av läsåret 2026/2027 framgår emellertid att det i dessa fall enbart handlat om vikarier för redan befintliga lärare. Huvudmannen har i ett senare skede, under hösten 2026, gått ut med en annons avseende legitimerad och behörig lärare i teknik med sista ansökningsdatum 27 november 2026.

Av utredningen framgår att flera lärare som saknar legitimation hösten 2026 använts för att bedriva undervisning utan att aktiva försök gjorts för att rekrytera legitimerade och behöriga lärare. Rektorn har uppgett att behoven i flera fall har lösts genom att bland annat använda befintlig personal på skolan eller genom att anställa lärare som saknar legitimation utifrån intresseanmälan eller på rekommendation. Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att det saknats förutsättningar för rektorn för att få tillämpa undantag från kraven på legitimation och behörighet för dessa lärare. ESF Skarpnäck AB:s användande av lärare utan legitimation och behörighet sker därför i strid med de krav som följer av skollagens bestämmelser om lärare och är därmed en brist. Att huvudmannen erbjudit lärare att fortbilda sig ändrar inte denna bedömning.

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn samt av inskickade scheman och anställningsavtal framgår att undervisning i ämnena hem- och konsumentkunskap samt slöjd med inriktning trä- och metall bedrivs av personal som inte är anställda som lärare.

Som redogjort för ovan under avsnittet "undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare" bedrivs undervisning i hem- och konsument av en personal som även arbetar i skolans måltidsbespisning. Av personens anställningskontrakt framgår att denna är anställd med befattningen "Köksansvarig".

Vidare undervisas elever i vissa årskurser i ämnet slöjd med inriktning trä- och metall av en personal som, enligt rektorn, arbetar övrig tid som skolvaktmästare. Av personens anställningskontrakt framgår att denna anställd med befattningen "Vaktmästare".

Rättslig reglering

I skollagen avses med undervisning: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

En legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver. Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 2 kap. 13 § tredje stycket och den som bedriver undervisning i fall som avses i 2 kap. 17 § och 18 § andra stycket 1–3. (2 kap. 15 § skollagen)

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. (5 kap. 2 § skolförordningen)

Undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. (prop. 2009/10:165, s. 633)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att personal som inte är anställd som lärare ansvarar för och bedriver undervisning. I ämnet hem- och konsumentkunskap har en personal anställd som köksansvarig ansvarat för undervisningen under höstterminen 2026. När det gäller ämnet slöjd (trä- och metall) för årskurs 7 har en personal anställd som vaktmästare ansvarat för undervisningen under höstterminen 2026.

Enligt författningarna ska all undervisning bedrivas under ledning av en lärare.

Tillsynen visar att undervisningen i ämnena hem- och konsumentkunskap samt slöjd (trä- och metall) inte bedrivs av lärare i skollagens mening och därför inte lever upp till författningarnas krav. Detta innebär att det i ovanstående ämnen behöver vara personal anställd som lärare som har det yttersta ansvaret för undervisningen.

Skolinspektionen vill framhålla att det utöver lärare kan finnas annan personal som deltar i undervisningssituationen, men att det alltid måste

vara en lärare som ansvarar för undervisningen. Den som är lärare enligt skollagens definition och som har rätt att bedriva undervisning är den som är anställd som lärare i verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

ESF Skarpnäck AB verksamhet vid Engelska Skolan Gondolen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare samt att undervisningen bedrivs under ledning av lärare. Det finns därför skäl att förelägga ESF Skarpnäck AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Kränkande behandling samt anmälan till socialnämnd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I informationsinhämtningen som huvudmannen inkommit med anges att 22 ärenden gällande kränkande behandling kommit till rektorns kännedom under läsåret 2025/2026. Elever och skolpersonal beskriver i intervjuer att skolans elevantal är litet och att skolmiljön generellt upplevs som trygg. Elever och lärare uppger i intervjuer att kränkande behandling förekommer vid enstaka tillfällen, men att de inte bedömer att det är så vanligt förekommande.

Elever uppger att lärare alltid agerar i stunden och sedan reder ut vad som skett genom att prata om det inträffade. I det fall lärare uppmärksammar att någon elev beter sig på ett kränkande sätt eller uttalar sig otrevligt till andra elever så ingriper lärare, genom att försöka stoppa det pågående eller hämta andra lärare. Elever uppger att de upplever att de kan vända sig till lärare om de skulle känna att de behöver det. Rektorn uppger i intervju att hon har informerat personalgruppen om skyldigheten att agera vid händelser av kränkande behandling.

Lärare uppger att dessa informerar rektorn om mer allvarliga händelser eller i de fall det rör återkommande eller upprepade kränkningar. Lärare ger i intervjuer exempel på sådana typer av händelser som de informerat rektorn om. Lärarna uppger samstämmigt att lärare på skolan är uppmärksamma och känner ett gemensamt ansvar för att informera även

vid händelser som involverar elever som lärarna själva inte är mentorer för. Lärare uppger att de har diskuterat vad som utgör kränkande behandling och vid vilka tillfällen rektorn ska informeras, under, bland annat, arbetslagsmöten. Lärare, elevhälsopersonal och rektorn uppger att personal på skolan använder en särskild blankett för att informera rektorn om allvarliga eller upprepade fall av kränkande behandling, vilket säkerställer att rektorn får kännedom om händelsen för att sedan kunna anmäla den vidare till huvudmannen.

Rektorn uppger att hon har kontakt med huvudmannen kring bland annat omfattningen av anmälningar om kränkande behandling. Rektorn uppger att uppkomna situationer utreds i syfte att sätta in verkkningsfulla åtgärder och ger i intervjun exempel på händelser som har inträffat i närtid. Rektorn uppger att åtgärder på kort sikt kan innefatta möte med elev och vårdnadshavare i fall där eleven kränkt andra elever och på längre sikt kan innefatta sådant som att extra personal sätts in i klassrum för att stödja specifika elever.

I den information Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen uppger huvudmannen att skolan har gjort sex anmälningar till socialnämnden under de senaste tolv månaderna. Intervjuade lärare uppger att elevhälsan är involverade vid orosanmälan till socialtjänsten och det då är rektorn som ser till att ta de behövliga kontakterna. Lärare uppger att de vet att de ska informera rektorn vid oro och att de vet att det upprättas orosanmälningar på skolan.

Rättslig reglering

All personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling i samband med verksamheten och se till att sådan behandling hanteras. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för allvarlig eller upprepade kränkande behandling eller allvarliga i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta. Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier eller sexuella trakasserier av någon i personalen är skyldig att informera rektorn om detta. En rektor som får sådan information som avses i andra eller tredje stycket är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen)

En huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för sådan kränkande behandling som avses i 6 kap. 10 § andra eller tredje stycket är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 a § skollagen).

Av 29 kap. 13 § andra stycket skollagen framgår att bestämmelser om skyldigheten att vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa

genast anmäla det till socialnämnden finns i 19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400).

Myndigheter och anställda hos sådana myndigheter och de som är verksamma inom verksamheter enligt skollagen är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (2010:800). (19 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400))

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete för att skapa och upprätthålla studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever och lärare uppger i intervjuer att elevantalet på skolan är litet och att studieron generellt är bra men varierar mellan klasser och olika lektioner. Elever uppger i intervjuer att lärare ingriper genom att säga till elever som stör studieron.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av det förväntansdokument som skolan använder, dokument som innehåller skolregler samt skolans skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning som beslutats av rektorn. Utifrån dokumenten som inkommit framgår att skolans förväntansdokument innehåller information om skolans regler, en redogörelse av den konsekvenstrappa som tillämpas bland annat vid avsteg från reglerna samt en påminnelse om vårdnadshavares ansvar enligt föräldrabalken.

Skolregler

Lärare och rektorn uppger att rektorn fattat beslut om skolreglerna och att dessa utformats med utgångspunkt i de ordningsregler som fanns tidigare men att viss revidering skett. Elever uppger i intervjuer att mentorerna har gått igenom skolans regler i början av terminen och inhämtat elevernas synpunkter. I samband med detta gick mentorn även igenom konsekvenstrappan och vad innebörden av denna och förklarade vad som händer om man bryter mot skolreglerna. Lärare uppger att det finns gemensamma rutiner för hur skolreglerna ska upprätthållas och att dessa återkommande går igenom inom arbetslagen.

Förväntansdokument

Lärare och elevhälsopersonal uppger att förväntansdokumentet skickats ut till samtliga vårdnadshavare och att dessa fått bekräfta genom signatur att de har tagit del av materialet och att de har samtalat om innehållet med sitt barn.

Elever, lärare, elevhälsopersonal och rektorn uppger alla samstämmt att åtgärder vidtas enligt skolans konsekvenstrappa vid ordningsstörande beteende eller då elever bryter som skolans regler. Elever och skolpersonal beskriver att det är en eskaleringsprocess och att konsekvensen anpassas efter händelsens karaktär och allvar. Vid mindre ordningsstörningar kan en tillsägelse vara den första åtgärden medan exempelvis skadegörelse eller andra allvarigare händelser kan leda till utredning av det inträffade och kontakt med vårdnadshavare. Intervjuade elever uppger att lärarna tillämpar reglerna konsekvent samt att det framstår som tydligt för dem vad som blir konsekvensen av att bryta mot skolregler eller störa studieron. Samtidigt uppger intervjuade elever att det hittills inte behövt gå längre än tillrättavisning av elever.

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Elever och lärare uppger samtliga att elevernas mobiltelefoner samlas in vid skoldagens början, att det inte förekommer att elever har mobiltelefoner under skoltid samt att detta även gäller under eventuell tid på fritidshemmet. Elever uppger att mobiltelefonerna samlades in redan tidigare men att det har blivit betydligt hårdare kring detta sedan starten av nuvarande läsår. Elever uppger att även smartklockor innefattas av skolans regler. Elever och lärare uppger vidare samtliga att rutinen för att samla in elevernas mobiltelefoner fungerar bra. Elevers användning av mobiltelefoner under skoltid sker enbart undantagsvis, såsom vid enstaka undervisningsmoment enligt lärares instruktion, eller vid enstaka tillfällen då elever behöver nås av vårdnadshavare och detta är överenskommet på förhand.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Det ska på skolenheten bedrivas både ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero och ett arbete för att upprätthålla tryggheten och studieron. Huvudmannen ska säkerställa att arbetet bedrivs och rektorn ska ansvara för arbetet (5 kap. 3 § skollagen).

Skolregler

Skolregler ska finnas för varje skolenhet, för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet och för öppen fritidsverksamhet. Skolreglerna ska innehålla skolgemensamma förhållningsregler som syftar till att upprätthålla trygghet och studiero. I skolreglerna ska det ingå en plan för konsekvenser vid överträdelser av reglerna. (5 kap. 5 § skollagen)

Rektorn ansvarar för att skolreglerna tas fram och beslutar om dem. Rektorn ansvarar också för att det på skolenheten finns gemensamma rutiner och förhållningssätt för arbetet med att upprätthålla skolreglerna.

Skolreglerna ska förankras hos eleverna. Skolreglerna och hur de efterlevs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. (5 kap. 5 a §§ skollagen).

Förväntansdokument

Ett förväntansdokument ska finnas för varje skolenhet.

Förväntansdokumentet ska innehålla

1. information om innehållet i skolreglerna,
2. information om skolenhetens gemensamma rutiner och förhållningssätt i arbetet med att upprätthålla skolreglerna, och
3. en påminnelse om vårdnadshavares ansvar enligt 6 kap. föräldrabalken.

Förväntansdokumentet får även innehålla annan information som är relevant för att förtydliga de ömsesidiga förväntningarna mellan skolan och eleverna respektive skolan och vårdnadshavarna. Rektorn ansvarar för att förväntansdokumentet tas fram. Elever och vårdnadshavare ska under varje läsår informeras om innehållet i förväntansdokumentet (5 kap. 5 b § skollagen).

Mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

I grundskolan, fritidshemmet och öppen fritidsverksamhet ska elevers mobiltelefoner samlas in vid elevens skoldags början och återlämnas vid elevens skoldags slut. Rektorn får i samma skolformer och verksamheter besluta att även elevers övriga elektroniska kommunikationsutrustning ska samlas in vid elevens skoldags början och återlämnas senast vid elevens skoldags slut. Rektorns beslut får avse högst ett år i taget. Rektorn eller en lärare får göra undantag från insamling enligt första eller andra stycket för sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning eller för en enskild elev om det i övrigt finns särskilda skäl. Rektorn eller en lärare får även göra undantag från insamling vid utbildning utanför skolenheten om insamlingen eller återlämnandet skulle medföra betydande praktiska svårigheter (5 kap 4 § skollagen).

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som 1. sker enligt

lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller 2. utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap.

Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket. (5 kap. 4 a § skollagen)

Det ska för varje skolenhet och fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet finnas skriftliga rutiner för att hantera omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

För öppen fritidsverksamhet ska det finnas skriftliga rutiner för att hantera omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om de skriftliga rutinerna. För fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet och för öppen fritidsverksamhet ska rutinerna beslutas av den personal som huvudmannen utser (5 kap. 4 d § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevhälsans kompetenser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i augusti 2026 inkommit med en förteckning elevhälsans personal på skolan. Av denna framgår att skolan vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade tillgång till skolsköterska, speciallärare och psykolog men saknade en kurator i elevhälsan. Rektorn, elevhälsopersonal och lärare uppger samtliga i intervjuer vidare att skolan inte haft någon kurator i elevhälsan på flera år.

Huvudmannen har i en komplettering den 18 september 2026 inkommit med underlag, i form av anställningsbevis och studieintyg, av vilka framgår att en kurator anställts på skolan sedan den 16 september 2026.

Rättslig reglering

För eleverna i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans

kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

Av förarbetena framgår att elevhälsan ska ha tillgång till tillräcklig kompetens för att eleverna ska få det stöd som de behöver. Det ska finnas tillgång till bland annat adekvat utbildad personal i form av psykolog, kurator, skolläkare, skolsköterska och personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser. (Prop. 2009/10:165 s. 657).

Skolinspektionens bedömning

Av tillsynen framgår att skolan vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade tillgång till skolsköterska, speciallärare och psykolog men saknade en kurator i elevhälsan. Av utredningen framgår att skolan för en längre period, om flera år, saknat tillgång till kurator i sin elevhälsa. Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att komma till rätta med denna brist och att kurator anställts från och med den 16 september 2026.

Av skollagen och dess förarbeten framgår att elever i grundskolan ska ha tillgång till elevhälsa. Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För dessa insatser ska det finnas tillgång till, bland annat kurator. Elevhälsan ska ha tillgång till tillräcklig kompetens för att eleverna ska få det stöd de behöver. Det ska finnas tillgång till adekvat utbildad personal i form av kurator.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen även fortsättningsvis ser till att elevhälsan på skolan innefattar föreskrivna yrkeskategorier.

Engelskspråkig undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av beslut (dnr SI 2025:3373) den 23 juni 2025 framgår att Skolinspektionen godkänt att ESF Skarpnäck AB (tidigare Tornadoskolan AB) anordnar delar av undervisningen på engelska vid skolenheten.

Huvudmannen har inkommit med timplan för läsåret 2026/2027 samt en redogörelse för andel av undervisningen som sker på engelska i respektive årskurs. Av huvudmannens redogörelse framgår att

- 120 av de totalt 1105 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 1
- 120 av de totalt 1180 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 2
- 190 av de totalt 1215 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 3
- 220 av de totalt 1340 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 4
- 405 av de totalt 1355 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 5
- 405 av de totalt 1375 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 6
- 500 av de totalt 1515 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 7
- 480 av de totalt 1610 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 8
- 500 av de totalt 1635 undervisningsminuter eleverna ges per vecka ges på engelska i årskurs 9

Rättslig reglering

Skolinspektionen får efter ansökan besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för elever om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i matematik, svenska, svenska som andraspråk, samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen samt betygskriterierna i samtliga ämnen,

2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § skollagen och

3. om utbildningen håller god kvalitet.

Beslutet ska avse en viss skolenhet. Beslutet får återkallas om villkoren enligt första stycket inte längre är uppfyllda. Enligt 6 § språklagen (2009:600) har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (9 kap. 18 § skolförordningen).

Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap. 19 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller andelen undervisning som en elev får ges på engelska. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Erik Almqvist

X Niklas Lundström

Föredragande
Signerat av: Niklas Lundström

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ann Goliath-Pillóla medverkat.